2009. M50T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2009

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL

CUMADÓIREACHT (100 marc)

DÉARDAOIN 18 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 3.15–4.45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC
1	
2	
3	
4	
5	
6	
IOM	
GRÁD	

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- *Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.*
- *Is féidir na spásanna i lár agus i ndeireadh an fhreagarleabhair a úsáid do shracobair.*

1. Iomlán na n-iomlán bunleathanaigh	
2. Móriomlán na gceisteanna dícheadaithe	
3. Marc iomlán a bronnadh (1 lúide 2)	

Freagair DHÁ cheist – Ceist AMHÁIN as Roinn A (Cumadóireacht Séise) agus ceist AMHÁIN as Roinn B (Armóin)

ROINN A – CUMADÓIREACHT SÉISE (40 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *a fhreagairt sa roinn seo:* C1 *nó* C2 *nó* C3

C.1 LEANÚINT D'OSCAILT A THUGTAR

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis 16 bharra a dhéanamh.
- Bíodh modhnú go dtí an ceannasach san áireamh agat.
- Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis oiriúnach don tséis agat as an liosta seo a leanas:

❐ fliúit ❐ veidhlín ❐ cláirnéid ❐ trumpa

(40)

C.2 CEOL A CHUR LE TÉACS A THUGTAR

Seo sliocht as an dán *Bímse Buan ar Buairt Gach Ló* le Seán Clárach Mac Domhnaill.

Bímse buan ar buairt gach ló,
Ag caoi go crua's ag tuar na ndeor,
Mar scaoileadh uainn an buachaill beo,
'Sná ríomhthar tuairisc uaidh, mo bhrón!

• Cuireadh ceol leis an gcéad line thíos.

• Cuir ceol leis na focail eile chun séis 16 bharra a dhéanamh. (Tá cead agat níos mó ná an líon barraí seo a bheith ann, agus bíodh modhnú san áireamh agat, más mian leat.)

• Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.

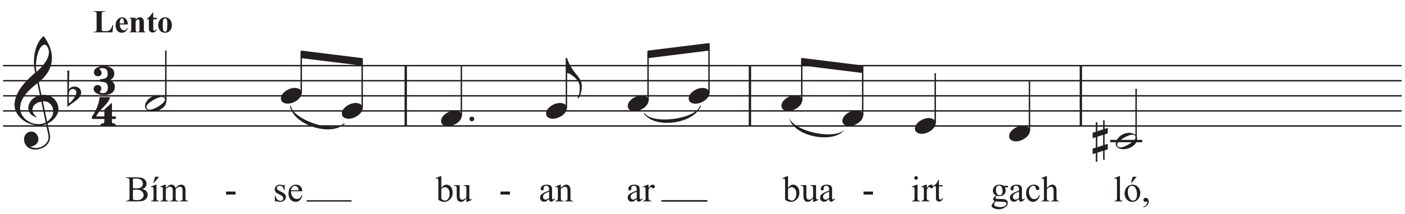

(40)

C.3 CUMADÓIREACHT DO RITHIM NÓ DO MHEADARACHT NÓ D’FHOIRM DAMHSA A THUGTAR

Tugtar mír oscailte gabhóide thíos.

- Lean ar aghaidh leis an oscailt a thugtar chun séis 16 bharra a dhéanamh.
- Úsáid an fhoirm AA^1BB^1.
- Bíodh modhnú go dtí an ceannasach san áireamh agat ag pointe oiriúnach.
- Cuir comharthaí seanma cuí (míriú agus dinimic) leis an tséis.
- Roghnaigh uirlis oiriúnach don tséis agat as an liosta seo a leanas:

❐ veidhlín ❐ fliúit Shasanach fhorhshéise ❐ corn ❐ fliúit

(40)

ROINN B – ARMÓIN (60 marc)

GAN ACH CEIST AMHÁIN *sa roinn seo a fhreagairt:* C4 *nó* C5 *nó* C6

C.4 CUMADÓIREACHT NÓTAÍ SÉISE AGUS DOIRD Ó SHRAITH CORDAÍ

RÉAMHOBAIR

• Rianaigh na cordaí atá ann i mórghléas E i ngreille an chordbhainc, *nó* ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	B G♯ E		D♯ B G♯				A F♯ D♯
Siombail chorda	E		G♯m				D♯dim
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

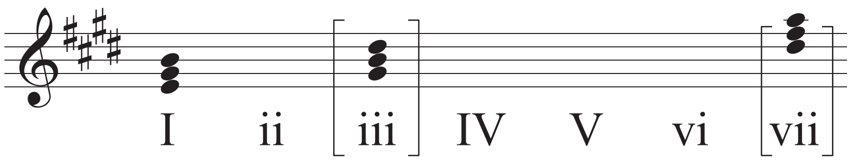

SRACOBAIR

B	
BQ	
MEL	

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Ag baint úsáide as na cordaí a thaispeántar, cum nótaí séise agus doird chun an dréacht a chomhlánú sa stíl a thugtar.

(60)

C.5 DORDNÓTAÍ AGUS COMHARTHAÍ CORDA A CHUMADH D'FHONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

• Rianaigh na cordaí atá ann sa mhórghléas A♭ i ngreille an chordbhainc, *nó* ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	E♭ C A♭		G E♭ C				D♭ B♭ G
Siombail chorda	A♭		Cm				Gdim
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

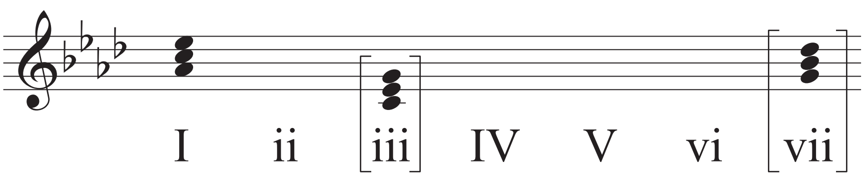

SRACOBAIR

C	
CH Q	
B	
BQ	

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach dordnótaí agus comharthaí corda oirúnacha i stíl na hoscailte a thugtar.

• *Ná* déan an corda céanna a athdhéanamh *san ionad céanna* i mboscaí le hais a chéile.

• Is féidir úsáid a bhaint as siombailí corda nó as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

(60)

C.6 CUNTRA-SHÉIS NÓ FORSHÉIS AGUS TACA CORDÚIL A CHUR LE FONN A THUGTAR

RÉAMHOBAIR

• Rianaigh na cordaí atá ann i mórghléas G i ngreille an chordbhainc, *nó* ar an gcliath thíos.

Nótaí an chorda	D B G		F♯ D B				C A F♯
Siombail chorda	G		Bm				F♯dim
Uimhir Rómhánach	I	ii	iii	IV	V	vi	vii

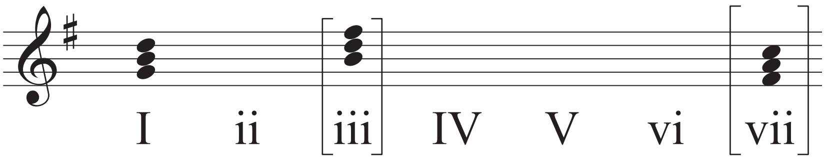

SRACOBAIR

CH	
CAD	
DESC	

• Déan staidéar ar an dréacht ceoil seo thíos.

• Cuir isteach comharthaí cordaí oiriúnacha sna boscaí atá ann dóibh agus lean le páirt na forshéise sa stíl a thugtar chun an dréacht a chomhlánú.

• Tá cead agat úsáid a bhaint as siombailí corda *nó* as uimhreacha Rómhánacha, ach gan úsáid a bhaint astu araon.

• *Ná* déan an corda céanna a athdhéanamh *san ionad céanna* i mboscaí le hais a chéile.

(60)

LEATHANACH BÁN

2009. M53T

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2009

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL
ÉISTEACHT – ÁBHAR ROGHNACH (100 marc)
DÉARDAOIN 18 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 5.00–5.45

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC
1-4	
TÉIP	
IOMLÁN	
BÓN. DON GH.	
MÓRIOM.	
GRÁD	

TREORACHA d'IARRTHÓIRÍ

- ❒ *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- ❒ *Freagair na ceisteanna sna spásanna atá ann dóibh sa fhreagarleabhar seo.*
- ❒ *Fág an freagarleabhar seo ar do dheasc ag deireadh an scrúdaithe.*
- ❒ *Baileoidh an Feitheoir do thaifeadadh fuaime réamhullmhaithe don ábhar roghnach seo.*

Freagair GACH ceist.

1. Luaigh an teideal atá ar an topaic Roghnach Éisteachta atá roghnaithe agat.

_ _

_ _

2. Liostaigh **trí** cinn de na foinsí a d'úsáid tú nuair a bhí staidéar á dhéanamh agat ar an topaic seo.
(Nóta: Tá sonraí **iomlána** riachtanach maidir le do chuid foinsí uile. Má tá an t-idirlíon ar cheann de na foinsí agat, tabhair seoladh iomlán an tsuímh ghréasáin a úsáideadh le linn do thaighde.)

(i) _

(ii) _

(iii) _

3. Ainmnigh **cúig** dhréacht ceoil, chomh maith leis an gcumadóir nó leis an gceoltóir, a ndearna tú staidéar orthu mar chuid den ábhar roghnach seo agus atá ar an taifeadadh agat.

Dréacht	Cumadóir nó Ceoltóir
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

4.(a) Sainaithin **trí** ghné shuntasacha *ceoil* de chuid na topaice atá roghnaithe agat.

(i) _

(ii) _

(iii) _

(b) (i) Déan cur síos ar na trí ghné ceoil atá sainaitheanta thuas agat.

(ii) Tabhair breac-chuntas ar do thopaic roghnaithe agus déan cinnte de

- go dtaispeánann tú conas atá na trí ghné atá roghnaithe agat agus na gnéithe ceoil eile i láthair sa cheol a bhfuil staidéar déanta agat air don ábhar roghnach seo.

- go dtagraíonn tú do na sleachta ceoil ar do thaifeadadh agus na dréachtaí ceoil atá ainmnithe thuas san áireamh agat.

- go gcuireann tú san áireamh an chaoi a ndeachaigh an topaic roghnaithe i bhfeidhm ort féin.

LEATHANACH BÁN

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2009

SCRÍOBH DO SCRÚDUIMHIR ANSEO ☛

CEOL – ARDLEIBHÉAL

ÉISTEACHT – CROÍCHÚRSA (100 marc)

DÉARDAOIN 18 MEITHEAMH – TRÁTHNÓNA 1.30–3.00

STAMPA AN IONAID

DON SCRÚDAITHEOIR

Móriomlán na marcanna

CEIST	MARC
1	
2	
3	
4	
5	
6	
IOM.	
BÓN. DON GH.	
MÓRIOM.	
GRÁD	

TREORACHA D'IARRTHÓIRÍ

- ❒ *Scríobh do scrúduimhir, mar a iarrtar, sa bhosca thuas.*
- ❒ *Sula dtosaíonn an scrúdú, éist go cúramach le sliocht na trialach. Mura féidir leat an taifeadadh a chloisteáil go soiléir, labhair leis an bhFeitheoir anois.*
- ❒ *Éist chun go gcloisfidh tú an ghíog rabhaidh agus na fógraí ar an taifeadadh.*
- ❒ *Tá cead agat do chuid freagraí a scríobh nuair is mian leat, le linn an taifeadta nó le linn na sosanna.*
- ❒ *Scríobh do chuid freagraí uile sa fhreagarleabhar seo sna spásanna atá ann dóibh. I gceisteanna mar a bhfuil rogha, cuir tic sa bhosca cuí.*
- ❒ *Bain úsáid as na spásanna laistigh den chlúdach cúil don tsracobair.*
- ❒ *Ná tabhair aon pháipéir eile leat isteach i halla an scrúdaithe.*
- ❒ *Níl cead agat aon ní a rá, cnagadh ná crónán a dhéanamh ná canadh le linn an scrúdaithe seo.*

C. 1 Sliocht as *Sgt. Pepper's Lonely Hearts Club Band* le John Lennon & Paul McCartney.

- Ní sheinnfear an sliocht iomlán ach AON UAIR AMHÁIN. Seinnfear ansin codanna A, B agus C, a baineadh as an sliocht seo, TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar leathanach 3.

Cuid A, na Barraí 1–12

Cuid B, na Barraí 13–29. Tá liricí na coda seo priontáilte thíos.

Líne 1	We're Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band
Líne 2	We hope you will enjoy the show
Líne 3	Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band
Líne 4	Sit back and let the evening go
Líne 5	Sergeant Pepper's Lonely, Sergeant Pepper's Lonely
Líne 6	Sergeant Pepper's Lonely <u>Hearts Club Band</u>.

Cuid C, na Barraí 30–42. Níl ceol priontáilte ar bith ann don roinn seo.

Cuid A, na Barraí 1–12.

(i) Cé acu **ceann** de na figiúirí rithimeacha seo a leanas is féidir a chloisteáil sa tionlacan sa chuid seo?

(ii) Sainaithin **dhá** ghné de chuid líne an ghutha mar a chloistear iad sa sliocht seo.

1. ________________________ 2. ________________________

(iii) Cuir isteach an dá chorda atá ar iarraidh i mbarra 6 ar an scór. Tá cead agat siombailí giotáir nó uimhreacha Rómhánacha a úsáid.

Cuid B, na Barraí 13–29.

(i) Déan cur síos ar **dhá** shlí a bhfuil difríocht idir an ceol sa chuid seo agus an ceol i Roinn A.

1. ____

2. ____

(ii) Sainaithin an uirlis a chloistear i ndeireadh líne 4. ________________________

Déan cur síos ar a bhfuil á sheinm ar an uirlis. ________________________

____

(iii) Is é rithim na bhfocal a bhfuil líne fúthu i líne 6 ná

Cuid C, na Barraí 30–42. Níl ceol priontáilte ar bith ann don roinn seo.

(i) Cén **dá** cheann díobh seo a leanas a chloistear sa chuid seo?

- ☐ aithris
- ☐ cordaí marthanacha
- ☐ trípléadaigh
- ☐ cláirnéidí
- ☐ cordaí croisín
- ☐ armóin ghutha

(ii) Sainaithin agus déan cur síos ar theicníocht taifeadta **amháin** a úsáidtear san amhrán seo.

Teicníocht ____

Cur síos ____

(iii) Déan comparáid agus codarsnacht idir stíl *Sergeant Pepper's Lonely Hearts Club Band* agus stíl *She's Leaving Home*. Tagair don dá amhrán i do fhreagra.

____

____

____

____

(25)

C. 2 Seinnfear sliocht as *Coinséartó don Phianó i Mórghléas A* K488 le Mozart TRÍ huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Tá breac-scór de na barraí 1–15 sa sliocht priontáilte thíos.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cuir isteach na 6 nóta séise atá ar iarraidh ag **X** ar an scór thuas.

(ii) Cén gléas ina seinntear an sliocht seo? __________

(iii) Cén barra ina seinntear an tséis ar an bpianó? __________

(iv) Cén **dá** cheann díobh seo a leanas a chloistear sa sliocht seo tar éis bharra 15?

- ❒ crómatachas
- ❒ tríligh
- ❒ athruithe minice gléis
- ❒ uigeacht chanónta
- ❒ scálaí
- ❒ tríphléadaigh

(v) Sainaithin agus déan cur síos ar fhoirm na gluaiseachta seo.

____

____

____

____

____

(10)

C. 3 Seinnfear sliocht as *Symphonie Fantastique* le Berlioz TRÍ huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl ceol priontáilte ar bith ann don cheist seo.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Ainmnigh an ghluaiseacht as ar baineadh an sliocht seo _

Baineadh é as

❒ an tús ❒ an lár ❒ an deireadh

(ii) Sa sliocht seo tá

❒ mórscála síos ❒ mórairpéitse síos ❒ mionscála síos ❒ mionairpéitse síos

Seinntear é ar an _

(iii) Tá uigeacht fhormhór an tsleachta

❒ monafónach ❒ homafónach ❒ ilfhónach

Mínigh do fhreagra trí thagairt a dhéanamh don cheol a chloistear sa sliocht seo.

_ _

_ _

(iv) Déan cur síos ar an luas i ndeireadh an tsleachta.

_ _

_ _

(v) Is íad na trí nóta séise dheireanacha ná

❒ 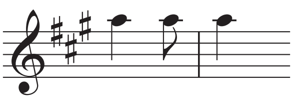 ❒ 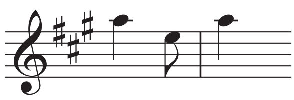 ❒ 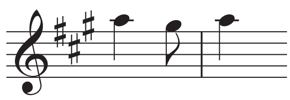

(10)

C. 4 Seinnfear sliocht as *Seachanges with Danse Macabre* le Deane TRÍ huaire.

- Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Níl ceol priontáilte ar bith ann don cheist seo.

- Freagair na ceisteanna seo a leanas:

(i) Cén téama a chloistear sa sliocht seo?

_ _

(ii) Sa tábla thíos, scríobh síos an t-ord (1–3) ina gcloistear na huirlisí atá liostaithe i dtús an tsleachta.

Uirlis	**An t-Ord**
Pianó	
Veidhlín	
Maracas	

(iii) Cloistear an teicníocht uirlise a léirítear thíos sa sliocht seo. Déan cur síos ar an teicníocht seo agus sainaithin an uirlis/na huirlisí a bhfuil baint aige leis/leo.

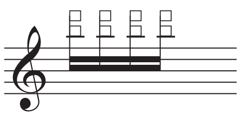

Teicníocht _

_ _

Uirlis(í) _

(iv) Déan cur síos ar ghné **amháin** de chuid an cheoil a sheinntear ar an bpianó sa sliocht seo.

_ _

_ _

(v) Conas a léiríonn Deane spiorad an *Danse Macabre* sa sliocht seo?

_ _

_ _

_ _

(10)

LEATHANACH BÁN

C. 5 Ceol Gaelach. Freagair A agus B. Tabhair faoi deara go bhfuil rogha ceisteanna in B.

A. Cloisfidh tú TRÍ shliocht, gach ceann díobh á sheinm TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo. Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

(i) Sainaithin an saghas foinn damhsa a chloistear sa sliocht seo agus a amchomhartha.

Damhsa _________________ Amchomhartha _________________

(ii) Scríobh barra **amháin** rithime a bhfuil baint aige leis an saghas seo damhsa. _______________

(iii) Ag baint úsáide as litreacha, scríobh síos foirm an fhoinn damhsa seo. ___________________

Sliocht 2

(i) Sainaithin an stíl amhránaíochta sa sliocht seo. ________________________________

(ii) Déan cur síos ar **thrí** ghné de chuid stíl na hamhránaíochta seo mar a chloistear sa sliocht iad.

1. ____

____

2. ____

____

3. ____

____

Sliocht 3

(i) Sainaithin **trí** uirlis a chloistear á seinm sa sliocht seo.

1. _______________ 2. _______________ 3. _______________

(ii) Déan cur síos ar conas a sheinntear an ceol.

____

____

____

(iii) Déan cur síos ar athrú **amháin** a tharlaíonn sa sliocht.

____

____

B. Freagair ceann **amháin** díobh seo a leanas:

(i) Déan plé ar thraidisiún amhránaíochta na hÉireann ag tagairt do cheithre shaghas amhráin Ghaelaigh ar a laghad. Tagair d’amhráin ar leith i do fhreagra.

nó

(ii) Déan cur síos ar roinnt slite inar caomhnaíodh an ceol Gaelach i rith an fichiú haois.

nó

(iii) Déan plé ar usáid na hornáidithe sa cheol uirlise Gaelach. I do fhreagra tagair do shamplaí ceoil sainiúla.

nó

(iv) Déan cur síos ar cheol cumadóra a bhfuil ceol traidisiúnta na hÉireann agus stíl cheoil eile curtha le chéile aige. Tagair do dhréachtaí ceoil ar leith i do fhreagra.

(25)

C. 6 Scileanna Éisteachta. Tá an cheist seo bunaithe ar THRÍ shliocht as *Gloria* le Antonio Vivaldi.

- Seinnfear gach sliocht TRÍ huaire. Tá sos fiche soicind ann idir gach babhta seanma den cheol sa cheist seo.
- Freagair na ceisteanna ar gach sliocht.

Sliocht 1

- Sliocht as *Domine Fili unigenite*. Tá breac-scór de na barraí 1–17 sa sliocht priontáilte thíos.

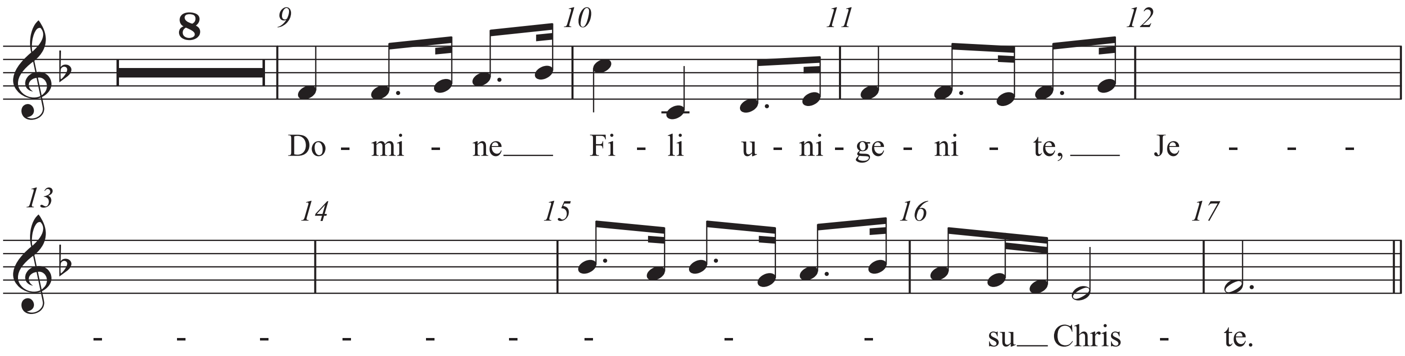

(i) Déan cur síos go hachomair ar dhordlíne na chéad ocht mbarra.

____

____

(ii) Sna barraí 12–14 de líne an ghutha tá

❐ athdhéanamh ❐ seichimh ❐ crómatachas

(iii) Déan cur síos ar athrú **amháin** a tharlaíonn i líne na séise ó bharra 18 ar aghaidh.

____

____

Sliocht 2

- Sliocht as *Laudamus te*. Tá breac-scór de na barraí 17–36 sa sliocht priontáilte thíos.

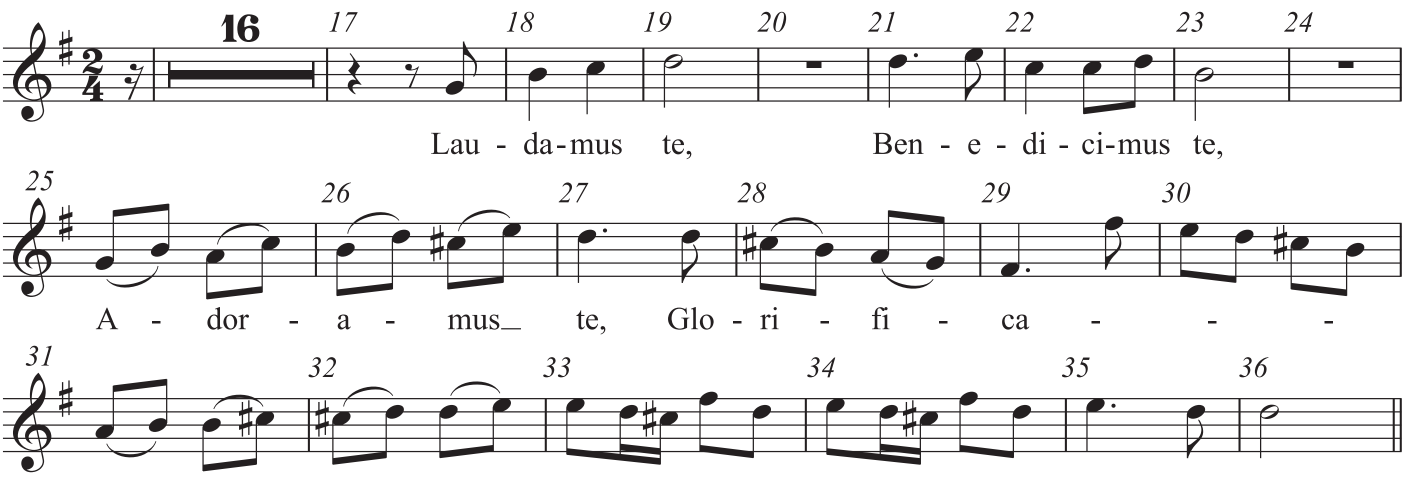

(i) Sainaithin gné **amháin** de chuid na séise mar a chloistear san iontreoir (na barraí 1–16) é.

____

(ii) Cé acu barra a dtagann an dara guth isteach ann? ________________________

Déan cur síos ar uigeacht an ghutha ag an bpointe seo.

____

____

(iii) Tá athrú sna barraí 17–36

❒ sa luas ❒ sa ghléas ❒ san uigeacht

Mínigh.

____

____

Sliocht 3

- Sliocht as *Quoniam tu solus Sanctus*. Níl ceol priontáilte ar bith ann don roinn seo.

(i) Déan cur síos ar **dhá** dhifríocht idir an ceol sa sliocht seo agus an ceol i sliocht 2.

1. ____

____

2. ____

____

(ii) Is iad na ceithre nóta dheireanacha i líne uachtarach an ghutha ná

❒

❒

❒

(iii) Sainaithin an dúnadh i ndeireadh an tsleachta. Ná bain úsáid as siombailí corda ná uimhreacha Rómhánacha.

____

(20)

Tá cúig nóiméad agat chun an scrúdpháipéar seo a chomhlánú.

SRACOBAIR

LEATHANACH BÁN